

پنجشنبه 30 آبان 1392 - 17 محرم 1434 - 21 نوامبر 2013

شهید غلامحسین لطفی در شانزدهمین روز از اولین ماه بهار سال ۱۳۳۸ ش در شهر تهران، در خانواده‌ای متدین و مذهبی پا به عرصه هستی نهاد.

30 آبان - 17 محرم - 21 نوامبر

* 30 آبان دفاع مقدس

* شهادت شهید غلامحسین لطفی (1363 ش)

اشاره:

شهید غلامحسین لطفی در شانزدهمین روز از اولین ماه بهار سال ۱۳۳۸ ش در شهر تهران، در خانواده‌ای متدین و مذهبی پا به عرصه هستی نهاد. دوران کودکی را در جوار آغوش امن خانواده سپری کرد و با فرارسیدن هفتمین بهار زندگی، جهت آموختن علم و دانش راهی دبستان شد و تحصیلات خود را تا اخذ مدرک سیکل ادامه داد. با اوج‌گیری مبارزات انقلابی مردم بر علیه رژیم پهلوی، در صف مبارزان روح الله (ره) قرار گرفت و با پخش اعلامیه و شعارنویسی و حضور فعال در راهپیمائی‌ها در براندازی نظام شاهنشاهی کوشید. غلامحسین سپس به خدمت سربازی رفت و بنا به امر امام خمینی (ره) مبنی بر فرار سربازان از پادگان‌ها، او نیز سر تسلیم در مقابل این فرمان فرود آورد و از پادگان نیروی هوایی همدان فرار کرد و به جمع مردم مبارز پیوست. غلامحسین پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در آبان‌ماه سال ۱۳۵۸ ش ازدواج کرد. وی با آغاز جنگ تحمیلی رژیم بعثی عراق علیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، جهت دفاع از مرز و بوم میهن، از طریق سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به گیلانغرب اعزام شد. غلامحسین در گرماگرم تجاوزات دشمن، لحظه‌ای میدان نبرد را ترک نگفت و با حضور فعالانه خود در عملیات‌های متعددی از جمله والفجر مقدماتی، والفجر ۱ و مسلم بن عقیل شرکت کرد. لطفی در خط پدافندی شیاکوه در سال ۱۳۶۰ ش از ناحیه پا دچار مجروحیت شد و مدتی نیز در بیمارستان امام خمینی (ره) بستری گردید. سرانجام، در تاریخ سی‌ام آبان‌ماه سال ۱۳۶۳ هجری شمسی (مصادف با شب ۲۸ صفر) در میدان مین خط پدافندی گردان کمیل در ارتفاعات شاخ شمیران عراق بر اثر انفجار مین به درجه رفیع شهادت نائل گردید. مزار این شهید گران‌قدر در بهشت زهرا (س)، قطعه ۲۷، ردیف ۸۷، شماره ۱ قرار دارد. از شهید غلامحسین لطفی، دو فرزند به یادگار مانده است.

* 30 آبان در گذر تاریخ

* تصویب لایحه واگذاری امتیاز نفت شمال به شرکت آمریکایی «استاندارد اویل» (1300 ش)

اشاره:

دولت، در زمان صدارت احمد قوام السلطنه لایحه‌ای تنظیم کرد که بر اساس آن، امتیاز استفاده از نفت شمال ایران به شرکت معروف آمریکایی با نام «استاندارد اویل» واگذار می‌شد. بر اساس توافق بین دولت و مجلس، این لایحه به طور محرمانه به تصویب رسید تا شوروی و انگلیس در آن مداخله نکنند. علت واگذاری امتیاز نفت شمال گذشته از منافع مالی، برای ایجاد توازن در سیاست خارجی بود و دولت ایران میل داشت کشور سومی نیز در ایران دست به فعالیت‌های اقتصادی بزند. دو روز پس از تصویب این لایحه، سر و صدای دولت شوروی بلند شد و طی یادداشت‌هایی به وزارت خارجه ایران، اعتراض شدیدالحن خود را که در حقیقت، حکم اولتیماتوم داشت، تسلیم کرد. متعاقب اعتراض دولت شوروی، دولت انگلستان نیز یادداشتی تسلیم دولت ایران نموده و به این امر اعتراض کرد. شوروی ضمن اعتراض خود، خواهان اجرای معاهده سابق نفت خود با ایران شد ولی از آنجا که این امر، خلاف قانون اساسی صورت گرفته بود، نمایندگان مجلس شورای ملی در برابر اعتراض شوروی و انگلیس ایستادند و به اولتیماتوم آنها توجهی نکردند.

* مرگ «عبدالحسین فرمانفرما» سیاستمدار دوران قاجار و پهلوی (1318 ش)

اشاره:

عبدالحسین فرمانفرما ملقب به نصرت‌الدوله، سالار لشکر و فرمانفرما، برادرزاده محمدشاه قاجار و پسرعموی ناصرالدین در حدود سال 1232 ش (1273 ق) در تهران به دنیا آمد و پس از پایان دروس دارالفنون به خدمت نظام درآمد. وی در مقام نظامی ترقی نمود به طوری که در سفر ناصرالدین شاه به اروپا، ریاست گارد حفاظت از شاه را بر عهده گرفت و پس از بازگشت از اروپا، با لقب فرمانفرما، به حکمرانی کرمان و بلوچستان منصوب شد. فرمانفرما از آن پس بارها در مقام‌های گوناگون جابجا شد تا اینکه در دولتی کوتاه، صدارت یافت، ولی پس از کودتای اسفند 1299، در زمره رجال بود که به بند و زنجیر گرفتار آمد و در تمام دوران حکومت سه ماهه سیدضیاءالدین طباطبایی، در زندان به سر برد. پس از کنار رفتن سیدضیاء و آزادی فرمانفرما، کاری به وی واگذار نشد و فقط در مراسم و جشن‌های دربار شرکت می‌کرد. فرمانفرما، علی‌رغم نزدیکی زیادی که به رضاخان داشت، در زمان حکومت او، دارای پست دولتی نگردید و به عنوان رجل سیاسی که چهل سال در این عرصه فعالیت داشت، مطرح بود. فرمانفرما جمعا ده بار استاندار و حاکم ولایت‌های گوناگون، نه بار وزیر و دو بار رییس دولت شد. وی مردی پرکار و مستبد بود،

درکارها، بیشتر حيله را به کار می‌بست و در هنگام ضرورت، چاپلوسی می‌نمود. در سیاست خارجی معتقد به همکاری با انگلیس‌ها بود و مطامع آنان را دنبال می‌کرد. زندگانی فرمانفرمای شبیه یک وزارتخانه کوچک بود. به علت املاک وسیعی که در تهران و شهرستان‌ها تدارک دیده بود، مباشرینی از طرف وی، آنها را اداره می‌کردند و او در سال‌های آخر عمر، به این کارها مشغول بود. او برای نگاه داشتن ثروت هنگفت خود، با توجه به تغییرات زمان، منعطف می‌شد چنانکه پس از تغییر رژیم استبداد به مشروطه و بعد از تزلزل قاجار و استقرار پهلوی، به این خوی انعطاف‌پذیر، متوسل می‌گردید. فرمانفرما سرانجام در سیام آبان 1318 ش در 86 سالگی در گذشت و در شهر ری مدفون گردید.

* وفات آیت الله تبریزی؛ از مراجع تقلید شیع (1385ش)

اشاره:

آیت‌الله میرزاجواد تبریزی در سال ۱۳۰۵ش در شهر تبریز در میان خانواده‌ای مذهبی چشم به جهان گشود. تحصیلات علوم جدید را تا پایان سال دوم دبیرستان در همان شهر به پایان رساند تا این‌که عشق و علاقه فراوان به مکتب اهل بیت علیهم‌السلام و روحانیت شیعه، او را به سوی تحصیل در حوزه کشاند. این‌گونه بود که پس از گذراندن تحصیلات جدید، با شوق فراوان، در سن هجده سالگی تحصیل علوم دینی را آغاز کرد و طی چهار سال، مقدمات و مقداری از دروس سطح را در شهر تبریز به پایان رساند. آیت‌الله تبریزی برای ادامه تحصیل، شهر و دیار خویش را در سال ۱۳۲۷ش به قصد ورود به حوزه علمیه قم ترک گفت. وی در قم دوره سطح را به پایان برد و در اوج شکوفایی علمی و فقهی، وارد درس خارج استادان گرانمایه‌ای چون مرحوم آیت‌الله العظمی سیدمحمدحجت و مرحوم آیت‌الله العظمی بروجردی شد. در طول این مدت، شاگردی نزد آیت‌الله زنوزی تبریزی و آیت‌الله العظمی بروجردی، از او در فقه و اصول، چنان طلبه ممتازی ساخته بود که مرحوم بروجردی، او را به‌عنوان مسئول امتحان‌گیری از طلاب حوزه انتخاب کرده بود. علاقه فراوان به ادامه تحصیل آن هم در کنار مرقد پاک امیرمؤمنان علی علیه‌السلام، آیت‌الله تبریزی را بر آن داشت تا به نجف اشرف برود. ماجرای این سفر مقدس شنیدنی است: آن مرحوم روزی در محضر علما و بعضی از مراجع وقت آن زمان در قم نشسته بود که بحثی علمی پیش می‌آید و تنها ایشان به‌خوبی از عهده پاسخ برمی‌آید. همین امر موجب شگفتی حاضران می‌شود. اتفاقاً در آن جمع، شخص تاجری که فردی دین‌دار و علاقه‌مند به روحانیت بوده، حضور داشته است. پس از جلسه، از آیت‌الله تبریزی می‌خواهد که قدری صبر کند و سپس از ایشان می‌خواهد اگر خواسته‌ای دارد، بفرماید. آن مرحوم نیز می‌گوید: «من خیلی علاقه دارم برای ادامه درس و بحث به نجف بروم، ولی به‌دلیل نبود امکانات نمی‌توانم.» آن شخص تاجر، مخارج سفر را فراهم می‌کند و آیت‌الله تبریزی پس از پنج سال حضور در حوزه قم، در سال ۱۳۳۲ش به نجف اشرف می‌رود. آیت‌الله میرزاجواد تبریزی را باید از شاگردان برجسته مرحوم آیت‌الله خویی دانست؛ چه آن‌که همواره مورد عنایت خاص وی و طرف مشورت آن مرد بزرگ بود. آیت‌الله خویی، آینده این شاگرد ممتاز را بسیار درخشان توصیف می‌کرد و می‌گفت: «میرزاجواد، فاضل و مجتهد مطلق است.» آیت‌الله تبریزی پس از گذشت ۲۳ سال حضور در حوزه مقدس نجف اشرف و تحقیق و تدریس و تبلیغ معارف اهل بیت علیهم‌السلام، سرانجام در سال ۱۳۵۵ش هنگام بازگشت از مرقد سیدالشهداء علیه‌السلام از سوی رژیم بعث عراق، دستگیر و به ایران فرستاده شد. معظم‌له پس از ورود به میهن نیز دوباره در حوزه علمیه قم، فعالیت‌های علمی خود را از سر گرفت. آیت‌الله تبریزی در طول سال‌ها تدریس، هزاران طلبه فاضل را به جامعه اسلامی تحویل داد و حوزه درس وی، جزو شلوغ‌ترین حوزه‌های درسی به‌شمار می‌آمد. پس از درگذشت محمدعلی اراکی، وی یکی از هفت مرجع تقلیدی بود که از سوی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم معرفی شد. آیت‌الله میرزاجواد تبریزی در ۳۰ آبان ۱۳۸۵ش برابر با بیست و هفتم شوال‌المکرم سال ۱۴۲۷ هجری قمری در شهر قم درگذشت و در حرم فاطمه معصومه دفن شد. تألیفات آیت‌الله تبریزی عبارت‌اند از: «ارشاد الطالب»، «اسس القضاء والشهادات»، «طبقات الرجال»، «تکمله منهاج الصالحین و تعلیقه بر آن»، «رساله توضیح المسائل»، «مسائل منتخبه»، «مناسک حج»، «حاشیه عروة الوثقی»، «حاشیه بر وسیله مرحوم اصفهانی»، «حدود و قصاص»، «فی علم الاصول»، «فی علم الفقه»، «شرح کفایة الاصول»، «صراط النجاة» در ۶ جلد، «قصاص»، «التهذیب در احکام حج»، «الأنوار الالهیة فی المسائل العقائدی»، «رساله احکام بانوان»، «رساله احکام نوجوانان و جوانان» و «استفتائات جدید»

* دو کارخانه سیمان از شوری خریداری شد (1352ش)

* 17 محرم در گذر تاریخ

* پیروزی سپاهیان نادرشاه در جنگ با عثمانی (1148 ق)

اشاره:

نادر شاه افشار، عثمانی‌ها را در قفقاز و داغستان به سختی شکست داد و دولت عثمانی ناچار شد، صلح را بپذیرد. به این ترتیب در سال 1148 ق، صلح بین ایران و عثمانی جاری شد و ایروان و ولایات غربی و شمال غربی به ایران باز گردانده شد.

* درگذشت ادیب و عارف نامی «عبدالرحمن جامی» خاتم شعرای بزرگ ایران (898 ق)

اشاره:

عبدالرحمن بن احمد بن محمد جامی، صوفی، ادیب نحوی و شاعر ماهر در سال 817 قمری در شهر جام خراسان به دنیا آمد.

وی در فنون طریقت، از مریدان نقشبندیه بود و ارتباط فراوانی با پیر طریقت داشت. جامی را شیعه دانسته‌اند و اشعار پرشوری را در مناقب اهل بیت(ع) از او نقل می‌نمایند. ولی گویا وی مذهب خود را پنهان می‌ساخته و تقیه می‌کرده است. اشعّة اللّمعات، بهارستان، چهل حدیث، دیوان اشعار، سلامان و آبسال از جمله تصنیفات وی می‌باشند. غزلیات جامی بسیار شیرین و گاهی تلفیقی از عربی و فارسی هستند. وی را خاتم شعرای بزرگ پارسی گوی خوانده‌اند. در اشعار جامی، افکار صوفیانه، داستان‌ها، حکمت، اندرز، تصورات خیالی و غنایی، به وفور دیده می‌شود. او در مثنوی‌های خود، روش نظامی را تقلید می‌کرد و در غزل از سعدی و حافظ پیروی می‌نمود. با این حال، نباید جامی را از ابتکار مضامین تازه و قدرت بیان و لطف معانی در اشعارش بی‌بهره دانست. جامی با آن که کمتر به مرتبه و جایگاه استادان بزرگ پیش از خود می‌رسد، ولی از آن جهت که خاتم شعرای بزرگ پارسی زبان است، دارای اهمیت و مقام خاصی است. جامی در سال 898 ق در 81 سالگی در هرات چشم از جهان فرو بست.

* 21 نوامبر در گذر تاریخ

* استقلال اول «لوکزامبورگ» پس از انحلال کنفدراسیون آلمان (1866م)

* انتشار اولین جدول کلمات متقاطع در امریکا (1913م)

* تشکیل حزب فالانژ لبنان توسط «پیر جُمیل» سیاست‌مدار لبنانی (1936م)

* انتخاب «پتروس گالی» به عنوان ششمین دبیرکل سازمان ملل متحد (1991م)

* امضای قرارداد «دیتون» و صلح بوسنی هرزگوین با صرب‌ها (1995م)

* روز جهانی تلویزیون